

Aloite

Helsingin kaupunkiympäristölautakunnalle

Helsingin kaupunginhallitukselle

Eläkeläiset on otettava huomioon kaavamuutoksissa ja tilojen suunnittelussa

Helsingissä on useampia vanhoja ostoskeskuksia, joiden purkamista suunnitellaan. Tämä koskee myös Puotilan ostoskeskusta. Suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä pitää ottaa esille alueelliset tilatarpeet mm. eläkeläisten kannalta. Lähellä olevat kokoontumistilat ovat tärkeitä eläkeläisille. He eivät jaksakaan liikkua kovin pitkälle. Tilojen käytön tulee olla ilmaista ja niiden pitää olla esteettömiä.

11.3.2020

Vartiokylän Eläkeläiset ry:n johtokunta

11.9.2020

Vartiokylän Eläkeläiset ry

Kunnan asukkaan aloite eläkeläisten huomioimisesta kaavoituksessa ja tilojen saatavuudessa

HEL 2020-003683 T 10 00 00

Kiitos aloitteesta eläkeläisten huomioimiseksi kaavoituksessa ja tilojen saatavuudessa!

Viime vuosina on tosiaan ollut vireillä useita ostoskeskuksia koskevia kaavamuutoksia, joiden myötä ostoskeskukset on tarkoitus purkaa. Tilalle suunnitellaan asumista, liiketilaa ja palvelutilaa yhdistäviä hybridi-rakennuksia. Liike- ja palvelutilan määrää on yleensä kaavoitettu yhtä paljon kuin purettavassa ostoskeskuksessa on ollut.

Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu kertoo lausunnossaan (liitteenä), että Puotilan ostoskeskuksen asemakaavan muutoksessa on huomioitu alueen asukasyhdistyksen toiveet kokoontumistilojen mahdollistamisesta. Asemakaava määräyksineen mahdollistaa jonkin kohteeseen rakennettavan liiketilan tai kohteen kerhotilojen vuokraamisen esimerkiksi kaupunginosan asukkaiden kokoontumistilakäyttöön. Lisäksi Puotilan ala-asteen koulurakennukseen toteutetaan tiloja, joita voidaan vuokrata iltakäyttöön esimerkiksi harrastekerhoille tai vastaaville ryhmille.

Aloitteen lisäksi toivon, että eläkeläisyhdistykset ja muut asukasyhdistykset osallistuvat aktiivisesti asuinalueensa kaavoitukseen ja tilojen käyttöön. On tärkeää, että rakennamme yhdessä entistäkin upeampaa Helsinkiä.

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Anni Sinnemäki
apulaispormestari

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

11.9.2020

Liitteet

- 1 [Asemakaavoituspalvelun lausunto kaupunginkanslialle koskien Vartiokylän eläkeläiset ry:n johtokunnan aloitetta eläkeläisten huomioimisesta kaavamutoksissa ja tilojen suunnittelussa - allekirjoitettu](#)

14.9.2020

Asemakaavapäällikkö

Asemakaavoituspalvelun lausunto kaupunginkanslialle koskien Vartiokylän eläkeläiset ry:n johtokunnan aloitetta eläkeläisten huomioimisesta kaavamuutoksissa ja tilojen suunnittelussa

Asemakaavoituspalvelu antaa lausunnon kaupunginkanslialle:

Helsingissä on kartoitettu vanhojen ostoskeskusten tilannetta jo useiden vuosien ajan. Kussakin vanhassa ostoskeskuksessa on omistus- pohja erilainen, kuten myös ostoskeskusten kunto ja korjaustarpeet vaihtelevat. Ostareiden rakennushistoriallinen arvo myös vaihtelee. Ostareita ollaan purkamassa jonkin verran eri puolilla Helsinkiä, mm. Puotilassa ja tilalle kaavoitetaan useimmiten asuntoja ja palveluita. Alueelliset tilatarpeet huomioidaan asemakaavoituksessa kaikissa asemakaavahankkeissa ja myös vanhojen ostarien tapauksissa. Useimmissa vanhojen ostarien asemakaavoissa on liike- ja palvelutilaa kaavoitettu yhtä paljon, kuin purettavassa ostarissa on ollut. Näin on esimerkiksi Mellunmäessä ja Puotilassa.

Puotilan ostarin asemakaavan muutoksessa on huomioitu alueen asukasyhdistyksen toiveet kokoontumistilojen mahdollistamisesta. Asemakaava määräyksineen mahdollistaa jonkin kohteeseen rakennettavan liiketilan tai kohteen kerhotilojen vuokraamisen esim. kaupunginosan asukkaiden yhteistila- tai kokoontumistilakäyttöön. Lisäksi Puotilan alasteen koulurakennukseen toteutetaan tiloja, joita voidaan vuokrata iltakäyttöön esimerkiksi harrastekerhoille tai vastaaville ryhmille.

Lisätiedot

Anri Linden, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37352
anri.linden(a)hel.fi

Tuomas Hakala
vs. asemakaavapäällikkö

Ulko-Hatun suojelualoite sekä Vattuniemen ja Särkiniemen suojellut rantaniityt

Lauttasaari-Seura esittää, että Lauttasaaren Veijarivuoren puiston eteläpuolella oleva Ulko-Hattu -niminen saari suojellaan luonnonsuojelulailta ja puiston suojellut rantaniityt rauhoitetaan liikkumiselta.

Helsingin Merellisen strategian yhtenä tavoitteena on arvokkaiden luontokohteiden, herkän saaristoluonnon sekä luonnon monimuotoisuuden vaaliminen. Vattuniemen edelleen tiivistyessä ja asukasmäärän yhä kasvaessa kohdistuvat paineet vielä luonnonvaraisina oleville ranta- ja saarialueille. Sisä-Hatusta ja Vattuniemen ja Särkiniemen suojelluista rantaniityistä on tullut ulkoilu-, kalastus- ja koirien ulkoilutusalueita, minkä takia linnut ovat joutuneet siirtymään muualle ja alkuperäinen suojeltu kasvillisuus on kärsinyt. Kaupunkilaiset eivät aina tunnista suojeltavia kasveja eivätkä ole tietoisia luonnonsuojelulain mukaisesta linnuston pesimärauhan kunnioittamisesta.

Ulko-Hattu on luontotyyppiltään ulkosaaristoluoto, joka on kulutukselle erityisen arkaa. Saarella pesivät mm. lapintierakolonia ja tylli. Muita saaristolintulajeja ovat ainakin haahka ja valkuposkihanhi, meriharakka, punajalkaviklo, rantasipi, tukkasotka ja pieni kalalokkikolonia. Aiemmin saarella ovat pesineet myös pikkutylli ja mahdollisesti myös mm. karikukko. Saarella esiintyy erityisesti siika-aikaan huhtikuussa ja myöhemmin kanoottiaikaan tahatonta häirintää, joka on luonnonsuojelulain vastaista.

Lauttasaari-Seura esittää, että Ulko-Hatulla kielletään mairinnousu ja että se liitetään Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan. Seura esittää myös, että luonnonsuojelulain mukaan suojellut Vattuniemen ja Särkiniemen merenrantaniityt (liitekartassa punaisella rajatut alueet) merkitään maastoon kevyin aitauksin ja suojelusta kertovin opastauluin Harakan saaren mallin tapaan, jolloin mahdollistetaan suojeltujen rantaniittyjen kasvillisuuden elpyminen.

Samalla tulee tarkastella Veijarivuoren puiston rantaniityn suojelun laajentamista, koska karttaan merkityn alueen etelä- ja itäpuolella on esiintynyt harvinaisia kasveja. Ulko-Hatun rauhoitusaloitteen tarkoituksena on suojella kallioisen luodon monipuolinen pesimälinnusto sekä mahdollistaa luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen.

Helsingissä, 23. huhtikuuta 2020

Lauttasaari-Seura – Drumsö-Sällskapet ry

Juha Beurling-Pomoell
puheenjohtaja

Nina Lukkari
varapuheenjohtaja

Katri Penttinen
kaavoitus-, liikenne- ja
ympäristötyöryhmän pj

LIITE Kartta

11.9.2020

Lauttasaari-Seura – Drumsö-Sällskapet ry

Kunnan asukkaan aloite Ulko-Hatun suojelemiseksi sekä Vattuniemen ja Särkiniemen rantaniittyjen rauhoittamiseksi

HEL 2020-006818 T 11 01 04

Kiitos aloitteesta Ulko-Hatun suojelemiseksi sekä Vattuniemen ja Särkiniemen rantaniittyjen rauhoittamiseksi!

Aloitteesta saadun ympäristönsuojelu- ja ohjausyksikön lausunnon (liitteenä) mukaan Ulko-Hatun perustaminen luonnonsuojelualueeksi ja mairinnouskielto parantaisivat lintujen pesimätulosta luodolla. Vattuniemen ja Särkiniemen luonnonsuojelulailla suojellut merenrantaniityt ovat tallautuneita ja kasvillisuudeltaan muuttuneita, ja kulkemisen väheneminen niityillä antaisi kasvillisuudelle mahdollisuuden elpyä.

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut käynnistää selvitykset Ulko-Hatun suojelemiseksi sekä Vattuniemen ja Särkiniemen rantaniittyjen rauhoittamiseksi.

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Anni Sinnemäki
apulaispormestari

Liitteet

1 [Lauttasaari-seura - Ympän lausunto](#)

Ympäristönsuojelu- ja ohjaus -yksikön lausunto kaupunginkansliale Lauttasaari-seuran aloitteesta liittää Ulko-Hattu Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan ja rauhoittaa luonnonsuojelulla suojellut merenrantaniityt liikkumiselta

HEL 2020-006818 T 11 01 04

Ympäristönsuojelu- ja ohjaus -yksikkö kiittää Lauttasaari-seuraa aloitteesta ja puoltaa Ulko-Hatun ottamista mukaan Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan sekä suojeltujen merenrantaniittyjen rauhoittamista liikkumiselta.

Ulko-Hatun perustaminen luonnonsuojelualueeksi ja maihinnousukielto parantaisivat todennäköisesti merkittävästi lintujen pesimätulosta luodolla. Luonnonsuojelulla suojellut merenrantaniityt ovat tallautuneita ja kasvillisuudeltaan muuttuneita. Kulkemisen väheneminen niityillä antaa kasvillisuudelle mahdollisuuden elpyä.

Ympäristönsuojelu- ja ohjaus -yksikkö puoltaa myös alueen luonnosta kertovien opastaulujen tekemistä. Rantaniittyjen laajentaminen riippuu siitä, täyttävätkö uudet alueet luontotyypeille asetetut kriteerit luonnonsuojelulain 29§:n ja luonnonsuojeluasetuksen 10§:n mukaan.

Ulko-Hatun perustaminen luonnonsuojelualueeksi

Ulko-Hattu on keväällä 2020 tehdyssä Helsingin tärkeiden lintualueiden arvioinnissa listattu II-luokan tärkeäksi lintualueeksi. Tämän lausunnon valmistelun yhteydessä Suomen ympäristökeskuksen SYKEN asiantuntijat pitivät Ulko-Hattua linnustollisesti merkittävänä. Heidän näkemyksensä mukaan alueella on pieneksi luodoksi yllättävän monipuolinen linnusto. Samaa toteaa Helsingin saaristolinnuston laskentaa vuosikymmenien ajan toteuttanut laskija, joka kirjoittaa: ”Se on edelleen sika hyvä luoto”. Laskijan mukaan alueella pesivät suhteellisen isot kala- lokki- sekä kala- ja lapintiirakoloniat, räyskä, tylli ja meriharakka. SYKEN asiantuntija korosti, että luonnonsuojelualueen perustamisen myötä luodolle asetettava pesimäaikainen maihinnousukielto olisi erityisen tärkeä juuri tällä luodolla, koska virkistyskäytön aiheuttama tahaton häirintä on suurta. Maihinnousukiellon ansiosta lintujen pesimätulos todennäköisesti paranisi merkittävästi.

Mikäli Ulko-Hatusta tulee luonnonsuojelualue, sille tulee tehdä hoito- ja käyttösuunnitelma sekä mahdollisesti luontoselvityksiä. Alueelta on jo olemassa kattavat linnustolaskentatiedot.

Merenrantaniittyjen rauhoittaminen liikkumiselta

Postiosoite
PL 500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Viikinkaari 2 A
Helsinki 79

Puhelin
93101635
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Vattuniemen ja Särkiniemen merenrantaniityt ovat Uudenmaan ympäristökeskuksen, nykyisen ELY-keskuksen, vuonna 1999 rajaamia luonnonsuojelulain 29§:n mukaisia suojeltuja luontotyyppejä. Luonnonsuojelulain luontotyypit ovat harvinaisia ja usein pienialaisia kohteita. Rajauspäätöksen jälkeen alueita ei saa muuttaa niin, että alueen ominaispiirteiden säilyminen vaarantuu. Molempien merenrantaniittyjen rajauspäätöksien mukaan alueilla on kiellettyä mm. luontaisen kasvillisuuden poistaminen, hävittäminen ja vahingoittaminen sekä maastopyöräily.

Nykyisin molempien merenrantaniittyjen kasvillisuus on kulkemisen vuoksi tallautunut, kulunut ja muuttunut. Alueiden merkitseminen maastoon kevyin aidoin ohjaa kulkua pois niityiltä, jolloin kasvillisuus saa mahdollisuuden elpyä. On kuitenkin huomattava, että kasvillisuuden muuttumiseen saattaa vaikuttaa osaltaan myös esim. ilmalaskeuman aiheuttama rehevöityminen.

Molemmille merenrantaniityille tulee tehdä uusi kasvillisuusinventointi, jossa päivitetään yli 20 vuotta vanhat tiedot, joiden pohjalta silloinen Uudenmaan ympäristökeskus teki rajauspäätökset. Alueille tulee tehdä myös hoitosuunnitelmat, jossa määritetään kasvillisuuden toipumisen vaatimia toimia. Inventointiin tulee sisällyttää niittyjen ympäristö etenkin Vattuniemen niityn etelä- ja itäpuolella, jossa seuran mukaan kasvaa harvinaisia kasveja. Päätöksen luontotyyppien rajaamisesta tekee ELY-keskus. Inventoinnista saa myös tietoa alueen luonnosta kertovien opastaulujen laatimista varten.

Virkistyskäyttö

Mikäli Ulko-Hatusta tulee luonnonsuojelualue ja merenrantaniityt aidaataan, tulee hoitoa suunniteltaessa huomioida virkistyskäytön jatkuminen.

Ulko-Hatussa käy huhtikuussa siiankalastajia. Kalastajat ajavat luodolle kumiveneellä, ja heitä on ilmeisesti hyvin vähän. Valtaosa kalastajista kalastaa Lauttasaaren rannoilla. Maihinnousukiellon asettaminen Ulko-Hattuun lintujen pesimäajaksi 1.4.-15.8. ei siten merkittävästi haittaisi siian kalastusta Lauttasaarella, vaan kalastuspaikkoja löytyy muualtakin. Lauttasaaren rannan kalastajista huomattava osa suosii kallioisia ja soraisia rantoja, joten pehmeäpohjaisten merenrantaniittyjen aitaaminen ei myöskään merkittävästi vähennä kalastuspaikkojen määrää.

Melojat rantautuvat yleisesti Ulko-Hattuun. Melojat rantautuvat myös Ulko-Hatun vieressä 150-200 metrin päässä sijaitsevalle Sisä-Hattu-luodolle. Vaikka Ulko-Hattuun tulisi maihinnousukiello, melojilla säilyy kuitenkin maihinnousupaikka Sisä-Hatussa. Myös melominen Ulko- ja Sisä-Hatun välisellä vesialueella on edelleen mahdollista, vaikka Ulko-Hatun ympärille tulisi usein käytetty 25 m leveä suoja-alue, jolla liikku-

minen on kielletty. Melojien harrastusmahdollisuudet säilyvät alueella, vaikka Ulko-Hatusta tulisi luonnonsuojelualue.

Lauttasaaren rannoilla on runsaasti kävelyreittejä ja polkuja, joten rantaniittyjen aitaaminen ei heikennä merkittävästi mahdollisuuksia liikkua rannoilla.

Kaavatilanne

Ulko-Hattu sijaitsee alueella, jolla ei ole asemakaavaa.

Merenrantaniityt sijaitsevat asemakaavassa 10360 VL- eli lähivirkistysalueella. Särkiniemen merenrantaniitty sijaitsee Särkiniemen ja Vattuniemen merenrantaniitty Veijarivuorenpuiston muinaisjäännöksen alueella. Muinaisjäännöksillä rantaniittyjen läheisyydessä sijaitsee useita 1800-luvun lopun tykkipattereita. Muinaisjäännökset ovat muinaismuistolailla suojeltuja.

Esittelijän perustelut

Lauttasaari-Seura on 23.4.2020 tehnyt aloitteen, jossa esitetään Ulko-Hatun ottamista mukaan Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan ja mairinnousukiellon asettamista. Näin voitaisiin suojella luodon monipuolinen pesimälinnusto, joka häiriintyy virkistyskäytön seurauksena. Huhtikuusta kesään ajoittuva häirintä on luonnonsuojelulain vastaista, mutta tahatonta.

Lauttasaari-seura toteaa myös, että Vattuniemen ja Särkiniemen luonnonsuojelulailta suojelluista rantaniityistä on tullut ulkoilu-, kalastus- ja koiranulkoilutusalueita. Tämän vuoksi linnut ovat joutuneet siirtymän muualle ja alkuperäinen suojeltu kasvillisuus on kärsinyt. Seura esittää, että merenrantaniityt merkitään maastoon kevyin aitauksin ja rauhoitetaan liikkumiselta. Seura toivoo myös, että alueille tulisi suojelusta kertovia opastauluja samaan tapaan kuin Harakan saarella. Lisäksi seura toivoo, että tarkastellaan Vattuniemen merenrantaniityn laajentamista, sillä niityn etelä- ja itäpuolella kasvaa harvinaisia kasveja.

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, ympäristösuunnittelija, puhelin: 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Johanna Af Hällström
va. yksikön päällikkö